

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den
Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. IV. de Apostolis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

in antiquis canonibus fundentur: Concilium autem Tridentinum .dc.20. & Reg. 37. c. noll. & d. Sanctio. tam appellaciones recipi, & inhibitiones fieri vetant, quàm impu- nè non parere permittunt, cum de- fit iurisdicção in delegante, quæ excedere nõ potest terminos man- dati Concilio non derogandi; iif- demque circumfcribitur, & in de- legato facultas inhibendi. Lancell. p. 2. c. 2. n. 7. & 201. & ibi citati.

RESPONSVM II.

De Apostolis.

SANCTIO pragmatica Clementis VIII super controuersis iurisdic- tionalibus vetat appellaciones recipi, nisi per publicum instru- mentum confectas esse interposi- tas, & prosecutas. prosecutionis prima pars est apostolorum peti- tio. eamque aded exigunt statuta prouinc. Mechl. de appell. art. 1. & Iudicis responfionem. & ait Boer. decif. 256. n. 1. abhorrere à stylo Romano rescriptum dari, vbi illi non sunt petiti & merito. Iudex enim, à quo prouocatum est indicare potest quod genus causæ agatur; an in ea sit locus appellationi, an non; quo sine apostolorum necessitas est in- uenta. l. vnic. D. de libell. dimissoris. l. 6. §. super his. §. Apostolos. l. Iudicibus. C. eod. Sic in actis Apostolorum c. 25. Festus de Paulo, appellansem ad Cæsarem, se mittere dicit: & quærit quid sibi scribendum sit: additque: *sine ra- tione enim mihi videtur mittere vincitum & causas eius non significare.* & sic in- sinuat l. 1. C. de exhib. & transmitt. reis. nam Appellantes, vt ait D. Bernar- dus l. 3. de Confid. c. 4. sapè appellansem, non quia grauantur, sed vt grauent. ideo- que odiosa sunt appellaciones: & circa eas decreta à superioribus ri- gidè obseruanda, quia, vt idem D. Bernardus, ipsum appellasse iniquum est; iniquè appellansem impuè transire

(non tantum fauorabiliter recipi) iniquarum appellationum fomes. iniqua autem omnis appellatio; ad quam (non tricarum gratia sed) iustitie (hæc causam spectat, non formulas) inopia non cogit. dispelleret ille omnia illa nullitatem atque cupia, eoque statutum est vt apostolos petere negligens, censetur appellationi renuntiare, ac eam deserere. c. ab eo de appell. in 6. clem. quamuis. cod. vt interim valeat processus iudicis a quo gl. in d. c. ab eo v. constant. & in c. cord. v. exhib. cod. in 6. & vt tamen sufficiat apostolos petere intra triginta dies. d. c. ab eo. d. clem. quamuis.

Neque hæc præsumptio cedit veritati præsumitur, inquit, appella- tioni sue renuntiasse appellans, etiam si vadat, aut mittat ad appellationem hu- iusmodi prosequendam. vt præsum- ptio hæc sit in pœnam; ac iuris & de iure; non admittens pro- bationem contrariam. Non ituat hic refugium ad Francos, vbi scri- ptores negant seruari apostolorum petitionem de cõsuetudine regni: quin & Imperij, imò & Belgij in tribunalibus secularibus; sed Cele- stini III. in curiis Ecclesiasticis non seculares cõsuetudines, sed cano- nes iubet seruari c. quod clerici. X. de for. comp. canones autem, vt & leges Romanæ apostolos exigunt; vt & praxis Ecclesiastica: Statuta cur. Ecclef. Mechlin. tit. de appell. art. 1. quin & d. sanctio si quid in curias Ecclesiasticas irrepsisset, decreto suo extinxisset, pridem recepta per d. statuta. sed & appellantes si coram Iudice priori comparent, eo ipso renuntiant appellationi. c. gra- tum. de off. deleg. c. sollicitudinem. X. de appell. & quamuis hic id fecerit tan- tum procurator; & mandatum il- lius cõextensum negetur, vt iuris- dictionem prorogare possit: c. cum olim. X. de off. de eg. tamen ibi procurator ad alia non erat con- stitutus, tam de facto, vt narra- tur in supplemento, quàm de iure: cum mandatum non extendatur

^{2.} Apostolos negligens appellationi renuntiare præsumitur.

^{3.} Vt neque probatio contraria admittatur.

^{4.} Neque ob- stet praxis civilium tribuna- lium.

^{5.} Renunciat enim qui post appel- latio- em comparet coram iudi- ce à quo.

^{6.} quamuis per procu- ratorem tantum sine speciali mandato.

^{1.} Perendi, probandi per instru- mentum, & concedi aliter rescriptu- ma debet.

extra causam, in qua datum est: & quæ procurator ibi egerat, omnino erant diuersa à causa: at hic nulla de re fuit actum, nisi quæ rescripto contineatur. eoque procurator post appellationem comparens renunciaffe, & principali, tanquam dominus litis, præiudicasse censendus est.

RESPONSVM IV.

An appellanti quasi pro sua defensione apologeticum vulgare liceat?

1. Appellatio licita non facit licitum conuicium Iudici dictum.

2. Defensio licita exigit moderamē.

3. Appellans an possit vulgo edere suas causas?

Quamquam appellationis beneficium natura æquitas, atque causarum necessitas introduxerit; ideoque nec oporteat Iudicem existimare per illam sibi irrogari iniuriam; l. 20. C. de appell. neque appellantem debeat afflictio vlla, aut detentionis iniuriare custodia. c. appellan-tem. 2. q. 6. Iudici tamen ab Appellanti- bus conuicium fieri non oportet: alioquin notantur infamia. l. 24. D. de iniur. l. 3. C. de appellat. quoniam et si naturali lege permissum sit, vt vim atque iniuriam propulsemus: l. 3. D. de iust. & iur. non tamen sine moderamine inculpatae tutelæ. l. 1. C. vnde vi. atque adeo, quamuis, qui propter violentiam Iudicis appellare coram illo non audet; de eo possit publicè contestari: l. 2. C. de his qui per metum Iudicis. l. 7. D. de appell. id est coram testibus: vt ibidem glossa & qua citat. non tamen mox licitum est libellos vulgare. & vix est, quin in famosorum vitium cadant. l. 5. §. si quis libellum. D. de iniur. l. 15. §. ait prætor. vers. hac autem. D. eod. in verb. conscribat, proponat, ve leantet aliquid, quod pudorem alicuius ledat. præsertim carminibus quasi monstra herculea inuadentibus. l. lex Cornel. §. si quis librum. D. de iniur. & fam. citra ne-

cessitatē moderaminis inculpatae tutelæ. d. l. 1. C. vnde vi. vt etiam si non condemnetur iniuriarum, qui nocentem infamauit, quia peccata nocentium nota esse expediat. l. 8. D. de iniur. non tamen aliter fides veri eum excuset, quam si non conuicij cõsilio id fecisse se probet. l. 1. C. de iniur. adeoque id fecerit apud Iudicem, seu aliàs legitimè: nulla tenus autem per libellum quomodocumque famosum gloss. in d. l. 8. verb. infamauit, per leg. vnic. C. de famo- sis libell. vt nec excusetur quidem, qui libello vel Principi dato famam alienam infectatus fuerit. d. l. 15. §. si quis libello D. de iniur. hanc si quis salutis, inquit d. lex vnic. publica custodiam gerit: nomen suum profectus, & que per famosum libellum persequenda pauauerit, ore proprio edicat: ut et absque vlla trepidatione accedat: sicut quidem, quod si adfertionibus suis veris, des fuerit opulenta, laudem maximam, & pramium à nostra clementia con- querit: si vero minimè hac vera ostenderit; capitali pena plectetur. huiusmodi autem libellus alterius opinionem non ledat. vbi inculcantur requiæ, & salus publica, & accessio ad Principem, non vulgum: & probatio, & ab alienæ existimationis lectione abstinentia, nec Magistratibus quidem licet aliquid iniuriosè facere, quin si vel vt priuati, vel fiducia Magistratus fecerint, teneantur. l. 32. D. de iniur.

Sed & prætor requirit, ne quis etiam iniuriâ passus, vagetur cum discrimine alienæ existimationis: sed designet, & certum specialiter dicat, quid iniuriæ factum sit. prætor. D. de iniur.

Quin, et si aduersus patronum iniuriarum actio non detur libertæ, notabiliter tamen excipitur, in libertæ conuicium dictum sit impudicum. l. non solum. §. 1. vers. vbi autem. D. de iniur.

Quod eo magis aggrauatur si pulam & vulgò dictum sit. cum etiam si in theatro, vel foro quis cedit, & vulnerat, quamquam non atro-